

**БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, БУДІВНИЦТВА ТА
КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Заступник директора
з навчальної роботи**

Марина ЗАЙЧЕНКО

2024р.

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Фінансовий ринок»**

Рік навчання

**Кількість кредитів
ЄКТС**

Статус дисципліни

Форма навчання

Мова викладання

Викладач

Контактна інформація викладача:

e- mail

посилання

Галузь знань

07 Управління та адміністрування

Спеціальність

072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітньо-професійна програма

Фінанси, банківська справа та страхування

Освітньо-професійний ступінь

Фаховий молодший бакалавр

3-й, семестр 6-й

3,5 / 105 год., зокрема лекції – 40 год., практичні – 20 год., самостійна робота – 45 год.

обов'язкова, цикл професійної підготовки

денна

українська

Світлана КОСТЕНКО,

кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії»

s.kostenko@bdkpbkt.org.ua

**оприлюднено на офіційному сайті та інформаційних
ресурсах структурних підрозділів коледжу.**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

**Цикловою комісією
фінансово-економічних дисциплін
Білгород-Дністровського фахового
коледжу природокористування,
будівництва та комп'ютерних
технологій**

Протокол №1 від 29.08.2024р.

Голова циклової комісії

Світлана СТЕПОВА

ПОГОДЖЕНО

**Голова групи кадрового забезпечення
освітньо-професійної програми
«Фінанси, банківська справа та
страхування»»**

спеціаліст вищої категорії

Світлана КОСТЕНКО

« 29 » 2024 р.

Анотація дисципліни

«Фінансовий ринок» є дисципліною вибіркової складової навчального плану. Дана дисципліна формує професійні компетентності здобувачів фахової передвищої освіти, які навчаються на спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Як вибіркова складова, вивчення дисципліни дозволить студенту сформувати індивідуальну освітню траєкторію. Під час вивчення даної дисципліни студенти отримують знання та навички, зокрема щодо загальних засад та принципів функціонування фінансового ринку в економіці країни, його ролі у нагромадженні та перерозподілі вільних фінансових ресурсів для забезпечення фінансування економічного зростання, реалізації емісійних, інвестиційних та посередницьких операцій з фінансовими активами

Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)

Мета навчальної дисципліни «Фінансовий ринок» – формування у здобувачів освіти глибоких фахових знань та практичних навичок щодо організації та забезпечення діяльності суб'єктів інфраструктури, пов'язаної з обслуговуванням руху фінансових активів на фінансовому ринку.

Що буде вивчатися (предмет навчання)

Предметом навчальної дисципліни є фінансовий ринок, як економічний простір, де формуються і функціонують відносини купівлі-продажу фінансових інструментів, що відображені в цінних паперах.

Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу фахової передвищої освіти: знати: сутність, функції, структуру та роль фінансового ринку в економіці; нормативно-правову базу, що регулює фінансовий ринок; фінансові інститути, що виступають посередниками між суб'єктами фінансового ринку; ціноутворення на фінансовому ринку та теорії ризику; ринки капіталів, похідних фінансових інструментів, грошовий, валютний, фондовий, банківських позичок, особливості їх розвитку; фондові біржі та їх розвиток у світі і в Україні; вміти проводити фінансові розрахунки по цінних паперах; аналізувати і прогнозувати ризики капіталовкладень; виконувати конкретні розрахунки по прогнозах руху цін і вибору портфеля цінних паперів, а також формування здатностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні(фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 7. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 8. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 10. Здатність здійснювати ефективні комунікації між фахівцями і користувачами послуг у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи та страхування

Чому можна навчитися (результати навчання)

РН 05. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.

РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

РН 07. Застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 09. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

Методи навчання

Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: – пояснювально-демонстраційний метод, – метод проблемного викладання – метод демонстрацій – практичний метод – застосування інформаційних технологій

Пререквізити

Базується на попередньо вивчених навчальних дисциплінах: «Економічна теорія», «Економіка підприємства», «Гроші та кредит», «Фінанси», «Бюджетна система».

Постреквізити

Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: «Банківські операції», «Бухгалтерський облік і звітність у комерційних банках», «Валютно-кредитні та розрахункові банківські операції».

Навчальна логістика

Модуль 1. Сутність фінансового ринку та основи його організації

Тема 1. Теоретичні засади ринку фінансових послуг. Його роль в економіці України.

Тема 2. Законодавче регулювання фінансового ринку.

Тема 3. Суб'єкти ринку фінансових послуг.

Тема 4. Ризик і ціна капіталу.

Тема 5. Поняття і класифікація фінансового посередництва.

Тема 6. Особливості побудови ринку фінансових послуг в Україні.

Тема 7. Банківська діяльність у сфері надання фінансових послуг.

Модуль 2. Фінансові ринки і механізм їх функціонування

Тема 8. Фінансові послуги на грошовому ринку.

Тема 9. Фінансові послуги на валютному ринку.

Тема 10. Фінансові послуги на ринку позичкового капіталу.

Тема 11. Фінансові послуги на фондовому ринку.

Тема 12. Фондова біржа й біржові операції.

Тема 13. Інфраструктура ринку фінансових послуг.

Тема 14. Державне регулювання ринку фінансових послуг.

Тема 15. Ринок похідних цінних паперів.

Оцінювання результатів навчання

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у Білгород-Дністровському фаховому коледжі природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій».

Формою семестрової атестації є диференційований залік – 6-й семестр 3-го року навчання (денна форма).

Результати навчання здобувачів фахової передвищої освіти Коледжу з теоретичної та практичної підготовки можуть оцінюватись за 100-бальною шкалою, оцінкою в ЄКТС.

Відповідно рейтинг здобувача освіти із засвоєння навчальної дисципліни може складатися з рейтингу з навчальної роботи – 70 балів та рейтингу з атестації – 30 балів. Таким чином, на оцінювання засвоєння змістових модулів, на які поділяється навчальний матеріал дисципліни, передбачається 70 балів. Рейтингові оцінки із змістових модулів, як і рейтинг з атестації, теж обчислюються за 100-бальною шкалою.

Для занесення оцінок у екзаменаційну відомість, залікову книжку та журнал рейтингової оцінки знань здобувача освіти його рейтинг з різних видів навчальної роботи у балах переводиться у національну та ЄКТС

(Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система) оцінки згідно з таблицею.

Відповідність результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Оцінка ЄКТС	Сума балів за 100 бальною шкалою	Національна шкала (12-бальна)	Національна шкала (4-бальна)	Рівень компетентності	Критерії оцінювання
A	90 – 100 (відмінно)	12-10	відмінно	Високий рівень	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для ухвалення рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.
B	85 – 89 (дуже добре)	9-8	добре	Достатній рівень	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
C	75 – 84 (добре)	7			Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
D	70 – 74 (задовільно)	6-5	задовільно	Середній рівень	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
E	60 – 69 (достатньо)	4			Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
FX	35 – 59 (незадовільно)	3	незадовільно	Початковий рівень	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
F	1 – 34 (незадовільно)	2			Здобувач освіти володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні.
		1			Учень володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються учнем окремими словами чи реченнями.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Роботи / проєкти повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (в он-лайн формі за погодженням із завідувачем відділення)

Рекомендовані джерела інформації

Основна:

1. Еш С.М. Фінансовий ринок: Навч. посіб. – К.: ЦУЛ, 2019. – 528 с.
2. Шелудько В.М. Фінансовий ринок: Підручник. – 3-тє вид., випр. і доп. – К.: Знання-Прес, 2018. – 535 с.
3. Смолянська О.Ю. Фінансовий ринок: Навчальний посібник. – К.: ЦНЛ, 2015. – 384 с.
4. Маслова С.О., Опалов О.А. Фінансовий ринок: Навч. посіб. – 2-е вид., випр. – К.: Каравела, 2017. – 341 с.
5. Пасічник В.Г., Акіліна О.В. Ринок цінних паперів: Навч. посіб. – К.: Центр навч. літ., 2015. – 333 с.
6. Ходаківська В.П., Беляєв В.В. Ринок фінансових послуг: теорія і практика: Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2017. – 616 с.
7. Маслова С.О., Опалов О.А. Ринок фінансових послуг: Навчальний посібник. – К.: «Кондор», 2016. – 192 с.
8. Внукова Н.М., Грачов В.І., Кузьминчук Н.В. Ринок фінансових послуг: Навчально-методичний посібник. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2016. – 276 с.
9. Калина А.В., Кошечев О.О. Фондовий ринок: Навч. посіб. для дистанційного навчання / К.: Вид-во «Університет «Україна», 2017. – 331 с.
10. Фінансовий ринок: Навч. посіб. /М.А. Коваленко, Л.М. Радванська, Н.В. Лобанова, Г.М. Швороб. – Херсон: Олді-плюс, 2014. – 285 с.
11. Суторміна В.М., Радзієвська В.М., Стеценко Б.С. Фінансовий ринок. Навч. – метод. посібник для самостійного вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2019. – 100 с.
12. Мендрул О.Г., Павленко І.А. Фондовий ринок: операції з цінними паперами: Навч. посібник. Вид. 2 - ге, допов. та перероб. – К.: КНЕУ, 2016. – 156
13. Мозговий О.М. Фондовий ринок: Навч. – метод. посібник для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2019. – 96 с.
14. Килячков А.А., Чалдаєва Л.А. Ринок ценных бумаг и биржевое

дело.

– М.: Юристъ, 2016. – 704 с.

15. Колтынюк Б.А. Рынок ценных бумаг: Учебник. Второе издание. – СПб.: Изд-во Михайлова В.А., 2015. – 352 с.

16. Ценные бумаги: Учебник / Под ред. В.И.Колесникова, В.С.Торкано-вского. – М.: Финансы и статистика, 2017. – 448 с.

17. Оспіщев В.І., Близнюк О.П., Тупчій В.А. Ринок фінансових послуг: Навчальний посібник для студентів спеціальності 7.03050801 «Фінанси і кредит», денної та заочної форм навчання / Харк. держ. ун-т харчування та торгівлі. – Харків, ХДУХТ. 2018.– 255 с.

18. Гаршина О.К. Цінні папери: Навч. посіб. – К: Видавн. дім «Слово», 2019.

19. Колісник М.К., Маслак О.О., Романів Є.М. Фінансовий ринок: Навч.посіб. – Л.: Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2019.

20. Крамаренко В.І. Біржова діяльність: Навч. посіб. – К: ЦУЛ, 2018.

21. Павлов В.І., Пилипенко І.І., Кривов'язюк І.В. Цінні папери в Україні: Навч. посіб. – 2-е вид., доп. – К.: Кондор, 2019.

22. Ринок фінансових послуг: Навч. посіб. / М.А. Коваленко, Л.М. Радванська, Н.В. Лобанова, Г.М. Швороб. – Херсон: Олді-плюс, 2017.

Додаткова:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (із змінами) . [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>.

2. Господарський кодекс України від 16.01.2016 № 436-IV (із змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>.

3. Податковий кодекс України від 01.01.2020 № 2755-VI (із змінами). [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/>.

4. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.2017 № 679-14 (із змінами).[Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>.

5. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2019 № 2121-III (із змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>.

6. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2018 № 3480-IV (із змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>.

7. Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» від 30.10.2017 № 448/96-ВР (із змінами). [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>.

8. Закон України «Про обіг векселів в Україні» від 05.04.2018 № 2374-III (із змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/>.

9. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12.07.2018 № 2664-III (із

змiнами). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/>.

10. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2018 № 514-VI (із змiнами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/>.

11. Закон України «Про депозитарну систему України» від 06.07.2017 № 5178-VI. Із змiнами, внесеними згідно із Законом № 5431-VI від 16.10.2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>>.

12. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.2019 р. № 996-XIV (із змiнами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>>.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України [Електронний ресурс]: Офіційний портал. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua>. – Назва з титул. екрану.

2. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. Офіційний портал. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/portal>. – Назва з титул. екрану.